

แผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์
องค์การมหาชน

คำนำ

การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการและเป็นเจตจำนง ของโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ และสามารถตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ การทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ดังนั้นการวิเคราะห์ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องดำเนินการไว้ล่วงหน้าเสมอ

โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ตระหนักและให้ความสำคัญกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นอย่างดี ดังนั้นโรงเรียนจึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตภายในโรงเรียน โดยคัดเลือกกระบวนการ จำนวน 1 กระบวนการ ตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต 3 ด้าน คือ 1) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติอำนาจความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 2) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ3) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงต่อไป

โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

กุมภาพันธ์ 2565

สารบัญ

หน้า

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

• วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	1
• กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	1
• ความหมาย	3
• องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	3
• ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	3
• การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
1) การระบุความเสี่ยง	4
2) วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	5
3) แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	10

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตจะสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต รวมถึงการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ด้วยการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรนับเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี 1992 โดยที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก 3 ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี 2006 เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report – Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ 2 เมื่อปี 2009 เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ 3 ในปี 2013 เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control-Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี 2013 นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี 1992 ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ

สำหรับมาตรฐาน COSO 2013 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ 1 องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ 2 คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ 3 คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ 4 องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ 5 องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 2 : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ 6 กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ 7 ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ 8 พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ 9 ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 3 : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ 10 ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ 11 พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ 12 ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ 4 สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ 13 องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ 14 มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ 15 มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ 16 ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ 17 ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้องมีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้ อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การดำเนินการควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

สำหรับหลักในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โดยเน้นตามมาตรฐาน COSO 2013 องค์ประกอบที่ 2 หลักการที่ 8 ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นหลัก

กรอบภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 4 กระบวนการ ดังนี้

- Corrective: แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาแล้ว สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำอีก
- Detective: เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้อง สอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือแจ้งเบาะแสแก่ผู้บริหาร
- Preventive: ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับปรุง Workflow ปิดช่องว่างไม่ให้การทุจริตเข้ามาได้

- Forecasting: การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่อาจเกิดขึ้นและป้องกันป้องกันปรามไว้ล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย แรงกดดัน (Pressure) หรือแรงจูงใจ (Opportunity) หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน (Rationalization) และการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ความเสี่ยงทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558
- 2) ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- 3) ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ต้องทำการคัดเลือกงานหรือกระบวนการจากภารกิจในแต่ละประเภทที่จะทำการประเมิน โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง ๆ อธิบายรูปแบบพฤติกรรม เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

1) การระบุความเสี่ยง

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย

Known Factor	ความเสี่ยงทั้งปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

- ☐ 1. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☐ 2. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ☒ 3. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ/งาน 1.โครงการจัดซื้อจัดจ้างงบประมาณ พ.ศ. 2565 : จ้างออกแบบอาคารหอพัก

ตารางที่ 1 ตารางระบุความเสี่ยง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
1	โครงการจัดซื้อจัดจ้างงบประมาณ พ.ศ. 2565 : จ้างออกแบบอาคารหอพัก		✓

2) วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

1. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
2. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
3. การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงหน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบและการให้คะแนนทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ
- ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นโดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
5	เหตุการณ์/โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า 4 ครั้งต่อปี
4	เหตุการณ์/โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 3 ครั้งต่อปี
3	เหตุการณ์/โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 2 ครั้งต่อปี
2	เหตุการณ์/โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 1 ครั้งต่อปี
1	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดการกระทำทุจริต (ไม่เกิดขึ้นเลย)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	เกิดความเสียหายทั้งด้านงบประมาณและภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และนำไปสู่กระบวนการทางยุติธรรม
4	เกิดความเสียหายทั้งด้านงบประมาณและภาพลักษณ์ของหน่วยงานในเรื่องความโปร่งใสขององค์กร
3	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
2	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
1	แทบจะไม่มี

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตโดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุดว่า ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงาน อาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น

การค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมติฐานหรือ เป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้น อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัด จาก

การบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยีไม่มีหรือไม่พอ บุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยงการทุจริต เพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับสูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1 โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (LxI)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
1	การจ้างออกแบบอาคารหอพัก (งบประมาณ 9,080,000) ประกอบด้วย กิจกรรม 1) จัดทำร่างขอบเขตของงานจ้าง ออกแบบ (Terms of Reference) และราคากลาง	1. การกำหนดคุณสมบัติผู้เสนอราคา ที่ ไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่าง ยุติธรรม	1	4	4 สูง
		2. การกำหนดคุณลักษณะของงานจ้าง ที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้เสนอราคาบาง รายได้เปรียบผู้เสนอรายอื่น	1	4	4 สูง
		3. การกำหนดคุณลักษณะของงานจ้าง ที่เปิดโอกาสให้ผู้รับจ้างขอ เปลี่ยนแปลงคุณลักษณะบางประการ ของงานจ้างได้ในภายหลัง	1	4	4 สูง
		4. การกำหนดเกณฑ์การคัดเลือก ที่เอื้อ ประโยชน์ให้ผู้เสนอราคาบางราย ได้เปรียบผู้เสนอรายอื่น	1	4	4 สูง
2	2) การดำเนินการคัดเลือกและ จัดจ้างผู้ดำเนินการ	1. คณะกรรมการดำเนินการจ้างใช้ ประโยชน์จากช่องว่างในกฎ/ระเบียบ เลือกวิธีจ้างเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ เสนอราคาบางราย	1	4	4 สูง
		2. คณะกรรมการดำเนินงานจ้างใช้ ประโยชน์จากการพิจารณาเกณฑ์ คุณภาพเอื้อประโยชน์ให้กับผู้เสนอ ราคาบางราย	1	4	4 สูง

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (LxI)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
		3. การทำสัญญาจ้างที่มีรายละเอียดบางส่วนเกินขอบเขตงาน(TOR)เอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับจ้าง	1	4	4 สูง
3	3) การตรวจรับพัสดุในงานจ้าง ออกแบบ	1. การเปลี่ยนแปลงกรรมการตรวจรับพัสดุระหว่างการจ้างที่อาจทำให้ประสิทธิภาพการตรวจรับงานลดลงและอาจเกิดช่องว่างในการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับจ้างได้	2	4	8 สูง
		2. การตรวจรับงานจ้างออกแบบที่มีคุณลักษณะของงานไม่เป็นไปตามสัญญา เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อผู้รับจ้าง	2	4	8 สูง
		3. การอุทธรณ์ผลการตรวจรับพัสดุของผู้รับจ้าง เนื่องจากการไม่ศึกษาสัญญาจ้างอย่างละเอียดก่อนลงนามในสัญญา	2	5	10 สูงมาก
		4. การใช้ช่องว่างของกฎ/ระเบียบในการงดหรือลดค่าปรับจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญาของผู้รับจ้าง	1	4	4 สูง

ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือกในลำดับต่อมา มาตรการการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลายหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบกัน

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ให้นำมาตรการการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน (ดูคำอธิบายเพิ่มเติม) เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรฐานการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้

ระดับ	คำอธิบาย
	การประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันว่ามาตรการการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่หากพบว่ารูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act)

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต โรงเรียนมหิตวิทยานุสรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

กระบวนการ/โครงการจัดซื้อจัดจ้างงบประมาณ พ.ศ. 2565: การจ้างออกแบบอาคารหอพัก		
หน่วยงาน: โรงเรียนมหิตวิทยานุสรณ์		
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน/ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
1.	ขั้นตอนการดำเนินงาน: - จัดทำร่างขอบเขตของงานจ้างออกแบบ (Terms of Reference) และราคากลาง ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต: - การกำหนดคุณสมบัติผู้เสนอราคา ที่ไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างยุติธรรม - การกำหนดคุณลักษณะของงานจ้าง ที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้เสนอราคาบางรายได้เปรียบผู้เสนอรายอื่น - การกำหนดคุณลักษณะของงานจ้าง ที่เปิดโอกาสให้ผู้รับจ้างขอเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะบางประการของงานจ้างได้ในภายหลัง - การกำหนดเกณฑ์การคัดเลือก ที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้เสนอราคาบางรายได้เปรียบผู้เสนอรายอื่น	■ จัดทำแผนการจัดซื้อ/จ้าง ประจำปีงบประมาณลงประกาศในกรมบัญชีกลางเพื่อให้ผู้สนใจได้ทราบ ■ จัดตั้งคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบในการจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) ■ อบรม/ให้ความรู้บุคลากรเกี่ยวกับความเสี่ยงต่อการทุจริต การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการจัดซื้อ/จ้างและการใช้งบประมาณ ■ กำหนดระยะเวลาในการดำเนินโครงการที่ชัดเจนเพื่อให้สามารถดำเนินงานตามกระบวนการจัดซื้อ/จ้างได้อย่างถูกต้อง ■ กำหนดมาตรฐานและแนวทางในการคัดเลือกผู้ให้บริการที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อ/จ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 เพื่อให้การจัดซื้อ/จ้างเป็นไปด้วยความโปร่งใสและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ■ สร้างความตระหนักรู้/จิตสำนึกในบทบาทหน้าที่ของตนด้วยความรอบคอบ โปร่งใสและสุจริต และให้ความสำคัญเกี่ยวกับการรับ/การให้สินบน และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติดังกล่าว ■ ประกาศนโยบาย “No Gift Policy”

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน/ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
2	ขั้นตอนการดำเนินงาน: 2) การดำเนินการคัดเลือกและจัดจ้างผู้ดำเนินการ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต: 1. คณะกรรมการดำเนินการจ้างใช้ประโยชน์จากช่องว่างในกฎ/ระเบียบ เลือกรื้อจ้างเอื้อประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคาบางราย 2. คณะกรรมการดำเนินงานจ้างใช้ประโยชน์จากการพิจารณาเกณฑ์คุณภาพเอื้อประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคาบางราย 3. การเพิ่มเติมสาระสำคัญในสัญญาจ้างนอกเหนือจากที่กำหนดในขอบเขตงาน(TOR) ซึ่งทำให้เอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับจ้าง	■ สร้างความตระหนักรู้/จิตสำนึกในบทบาทหน้าที่ของตนด้วยความรอบคอบ โปร่งใสและสุจริต และให้ความสำคัญเกี่ยวกับการรับ/การให้สินบน และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติดังกล่าว ■ ประกาศนโยบาย “No Gift Policy”
3	ขั้นตอนการดำเนินงาน: 3) การตรวจรับพัสดุในงานจ้างออกแบบ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต: 1. การเปลี่ยนแปลงกรรมการตรวจรับพัสดุระหว่างการจ้างที่อาจทำให้ประสิทธิภาพการตรวจรับงานลดลง และอาจเกิดช่องว่างในการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับจ้างได้ 2. การตรวจรับงานจ้างออกแบบที่มีคุณลักษณะของงานไม่เป็นไปตามสัญญา เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อผู้รับจ้าง 3. การอุทธรณ์ผลการตรวจรับพัสดุของผู้รับจ้าง เนื่องจากการไม่ศึกษาสัญญาจ้างอย่างละเอียดก่อนลงนามในสัญญา 4. การใช้ช่องว่างของกฎ/ระเบียบในการงดหรือลดค่าปรับจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญาของผู้รับจ้าง	■ มีมาตรการในการจัดทำสัญญาจ้างและบริหารสัญญาจ้างที่ชัดเจน และกำชับผู้ประกอบการ/ผู้ให้บริการ ศึกษารายละเอียดของสัญญาให้ครบถ้วน สมบูรณ์และมีความเข้าใจที่ตรงกัน ■ กำหนดการตรวจสอบและรับรองของเจ้าหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบในการจัดซื้อ/จ้าง โดยการให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ/กรรมการกำหนดราคากลาง จัดทำ และตรวจการจ้าง รับรองตนเองว่าไม่ได้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกี่ยวข้องทับซ้อนและไม่มีส่วนได้ส่วนเสียใด ๆ กับผู้เสนองาน หากรับรองข้อมูลอันเป็นเท็จยินยอมให้ดำเนินการทางวินัย ■ สร้างความตระหนักรู้/จิตสำนึกในบทบาทหน้าที่ของตนด้วยความรอบคอบ โปร่งใสและสุจริต และให้ความสำคัญเกี่ยวกับการรับ/การให้สินบน และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติดังกล่าว ■ ประกาศนโยบาย “No Gift Policy”